

**สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1***
**CORE COMPETENCIES OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

ภูวดล ปัญญาฉลาด,¹ สมักร ไวยขุนทด² และ สุวิจักขณ์ มั่นสารเนียรธรรม³
Phoowadon Panyachalad¹, Samak Waikhuntod² and Suvijuk Mansaraneeyatham³

¹⁻³วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻³Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding author E-mail: 9phoowadon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ประกอบด้วย ด้านความมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ

* Received 7 April 2026; Revised 2 May 2026; Accepted 12 July 2026

คำสำคัญ: สมรรถนะ, ผู้บริหาร, สถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research is: 1) to study the core competencies of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, 2) to compare the levels of opinion of personnel regarding the core competencies of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, experience, and school size, and 3) to study guidelines for developing the core competencies of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1. The sample used in this research included 322 school administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire using a 5-point rating scale, with a concordance index ranging from 0.80 to 1.00, and the reliability of the entire questionnaire was 0.89, along with interviews. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and paired difference test using the Scheffe method.

The research findings are as follows:

1. The core competencies of administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1 are overall at a high level.
2. The comparison of opinions on the core competencies of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, classified by position and school size, overall showed statistically significant differences at the .05 level. When classified by experience, overall and by individual aspects, there were no differences.
3. The guidelines for developing the core competencies of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1 include: the aspect of achievement orientation, the aspect of creativity and innovation, the aspect of resource management, and the aspect of academic leadership.

Keywords: Competence, Administrator, Educational Institution

บทนำ

ในปัจจุบันหลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาภายใต้กรอบ “โรงเรียนมาตรฐานสากล” (World-Class Standard School) โดยมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้

สากลสี่ด้านคือ ความรู้พื้นฐาน (Core Knowledge), ทักษะศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills), คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Character Education) และภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นตัวเชื่อมสำคัญของการสื่อสารข้ามพรมแดน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ในขณะเดียวกัน การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) และภายนอก (External Quality Assurance) ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อรับประกันความโปร่งใสและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปของการนิเทศติดตาม (Supervision), การตรวจสอบมาตรฐาน (Audit) และการรับรองคุณภาพ (Accreditation) เพื่อให้ระบบการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานโลก รวมถึงการนำหลักการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Education for Sustainable Development) มาบูรณาการ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบ ต่อสังคม และการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุล การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างประเทศผ่าน โปรแกรมแลกเปลี่ยนครู นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ พร้อมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้โรงเรียน สามารถเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) จากหลากหลายบริบท แล้วนำมาปรับใช้ให้ เหมาะสมกับบริบท วัฒนธรรม และศักยภาพของผู้เรียนแต่ละชาติ ทั้งนี้แนวทางสากลไม่ได้หมายถึง การลอกเลียนแบบ แต่เป็นการกลั่นกรองและปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับความเป็นไปได้ในแต่ละ พื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

ในบริบทของประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้วางกรอบ กฎหมายสำคัญที่กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาความเป็นพลเมืองดี และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ, 2542) สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ได้แก่ โครงสร้าง ระบบการศึกษาที่แบ่งตามช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย ประถม มัธยม อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา พร้อม การศึกษานอกระบบและศึกษาตามอัธยาศัย การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐเข้ามามีบทบาทผ่านคณะกรรมการการศึกษาต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กศพ.), คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และสภาการศึกษา (สเกศ.) การกระจายอำนาจสู่พื้นที่ ผ่านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.), สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประกัน คุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก เพื่อประเมินคุณภาพผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ โครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา การจัดสวัสดิการทางการศึกษา สำหรับนักเรียนยากจน เด็กด้อย โอกาส ผู้พิการ และกลุ่มเปราะบาง หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษานี้ รัฐบาลมี การปรับปรุงเนื้อหาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างต่อเนื่อง เช่น การเสริมหลักการ เศรษฐกิจพอเพียงในปี พ.ศ. 2553 การบูรณาการทักษะศตวรรษที่ 21 ในหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน และการกำหนดกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งยกระดับระบบประกันคุณภาพให้ เข้มแข็งขึ้น บทบาทของพระราชบัญญัติการศึกษายังขยายไปถึงการกำหนดหน้าที่และอำนาจของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อ

ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาเยาวชนและทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เมื่อพิจารณาบริบททั้งในระดับสากลและกฎหมายไทยแล้ว จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสมรรถนะรอบด้าน เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ วางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรที่หลากหลาย พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงจะสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องทั้งมาตรฐานสากลและบทบัญญัติกฎหมายไทยได้อย่างยั่งยืน

การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงพัฒนามารับมือกับความท้าทายดังกล่าว ผ่านองค์ประกอบสำคัญหลายประการ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและนโยบายระดับชาติ การนิเทศภายในด้วยกระบวนการ PDCA และชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแก้ไขปัญหา รวมถึงการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) ในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องวางแผนอัตรากำลัง จัดฝึกอบรมครู (In-Service Training) และส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ส่วนการบริหารงบประมาณและทรัพยากรต้องเน้นการสร้างพันธมิตรกับภาคเอกชน ชุมชน และมูลนิธิ เพื่อขยายโอกาสด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อุปสรรคเหล่านี้ยังตอกย้ำความจำเป็นในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะรอบด้าน ทั้งด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การบริหารทรัพยากร และภาวะผู้นำทางวิชาการ จึงจะสามารถเชื่อมโยงทรัพยากร แก้ไขปัญหา และขับเคลื่อนการศึกษาสู่ความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง (เอกราช โฆษิตพิมานเวช, 2560)

ในภาพรวมของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีการสร้างเครือข่ายข้ามโรงเรียน (School Cluster) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการแบ่งปันทรัพยากร เช่น ห้องเรียนต้นแบบ (Smart Classroom) ห้องสมุดมีชีวิต และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาประกอบด้วย ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ อาคารเรียน ห้องสมุด และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1, 2568) ด้วยบริบทและสมรรถนะหลักดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 1,990 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1, 2568)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 322 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลงานดีเด่นในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทาง

การพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้ โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 กำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ 15-20 นาที และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.2 เตรียมอุปกรณ์จัดบันทึกให้เหมาะสมกับสถานการณ์

4.3 แนะนำตัวเอง และสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง

4.4 บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และขออนุญาตจัดบันทึกหรือใช้เครื่องมือบันทึกเสียงจากผู้รับการสัมภาษณ์

4.5 ป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา และทำการบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จ

4.6 ขอบคุนผู้ให้สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง และประสบการณ์ โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method)

5. วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143)

3.1 t- test แบบ Independent samples

3.2 F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากร รองลงมาคือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน และในรายด้าน แตกต่างกัน ในด้านการบริหารทรัพยากร นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันในด้านความมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3) ด้านการบริหารทรัพยากร 4) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากร รองลงมาคือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์การบริหารจัดการเชิงโครงสร้าง ทรัพยากร และภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากต้นสังกัดเป็นลำดับแรก ทำให้บทบาทการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและการนิเทศการสอนทำได้ไม่เต็มที่ สอดคล้องกับ กฤษณ์ รุยาพร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย

ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน และในรายด้าน แตกต่างกัน ในด้านการบริหารทรัพยากร นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการตัดสินใจและจัดสรรทรัพยากรตามระเบียบงบประมาณ ในขณะที่ครูผู้สอนมองเห็นการใช้ทรัพยากรผ่านการสนับสนุนการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามณัฐ ลาวชัย (2563) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า พิชามณัฐ ลาวชัย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามตำแหน่ง ประสิทธิภาพและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดย มุมมองต่อการวางแผนอัตรากำลังและการจัดการทรัพยากรบุคคลมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในหน้าที่ที่ต่างกันระหว่างผู้บริหารและครู

2.2 จำแนกตามประสิทธิภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีมาตรฐานการคัดเลือกและหลักสูตรการพัฒนาก่อนแต่งตั้งที่เป็นระบบเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อยมีฐานความรู้และสมรรถนะหลักที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร คำภีระ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งประสิทธิภาพบริหารที่ไม่เท่ากันไม่ได้ส่งผลกระทบต่อระดับสมรรถนะอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากมีการพัฒนาดตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของ ก.ค.ศ. อย่างต่อเนื่อง

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านความมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากขนาดของโรงเรียนมีผลต่อทรัพยากร จำนวนบุคลากร และโครงสร้างการบริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในการสร้างนวัตกรรมและมีอัตรากำลังที่ช่วยสนับสนุนงานวิชาการได้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร แสน

สุข (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยปัจจัยบริบทของโรงเรียนส่งผลกระทบต่อระดับการแสดงออกถึงสมรรถนะ โดยเฉพาะความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ที่แปรผันตามความคาดหวังของชุมชนและเป้าหมายของสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

3.1 ด้านความมุ่งผลสัมฤทธิ์ จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีแนวทางการพัฒนา ด้านความมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ 1) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ควรพัฒนาทักษะการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และข้อมูลคุณภาพผู้เรียน เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงบริหาร 3) ควรส่งเสริมการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 4) ควรสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) ควรพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานและการทำงานเชิงเป้าหมาย 6) ควรเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรผ่านการยกย่องชมเชยและการให้รางวัลตามผลการปฏิบัติงาน 7) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารประเมินตนเองและปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากสมรรถนะนี้เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา อภิรมยานนท์ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์เป็นปัจจัยสำคัญที่พยากรณ์ประสิทธิภาพของบุคลากรได้อย่างมีนัยสำคัญ

3.2 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีแนวทางการพัฒนา ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ 1) ควรพัฒนาความรู้และทักษะของผู้บริหารในการออกแบบนวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนในพื้นที่ 2) ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ 3) ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ และกล้าทดลองแนวปฏิบัติที่สร้างสรรค์ 4) ควรส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษาและการนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนางานบริหารและงานวิชาการ 5) ควรสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเสนอแนวคิดใหม่ของครูและบุคลากร 6) ควรสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน 7) ควรส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารในยุคปัจจุบันต้องการความยืดหยุ่นและนวัตกรรมใหม่ๆ

3.3 ด้านการบริหารทรัพยากร จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีแนวทางการพัฒนา ด้านการบริหารทรัพยากร ได้แก่ 1) ควรพัฒนาความสามารถของผู้บริหารในการวางแผนและบริหารงบประมาณอย่างคุ้มค่า โปร่งใส และตรวจสอบได้ 2) ควรส่งเสริมการจัดสรรและใช้ทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และภาระงานของครู 3) ควรสนับสนุนการบริหารจัดการสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอน 4) ควรพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อระดมทรัพยากรทางการศึกษา 5) ควรส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน 6) ควรพัฒนาทักษะการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน อาคารสถานที่ และความปลอดภัยในสถานศึกษา 7) ควรส่งเสริมการติดตามและประเมินผลการใช้ทรัพยากร เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร

3.4 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีแนวทางการพัฒนา ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ 1) ควรพัฒนาผู้บริหารให้มีวิสัยทัศน์ทางวิชาการที่ชัดเจนและสามารถถ่ายทอดสู่ครูและบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ควรส่งเสริมบทบาทผู้บริหารในการเป็นผู้นำการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 3) ควรสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) ควรพัฒนาทักษะการนิเทศภายในของผู้บริหาร โดยมุ่งเน้นการให้คำปรึกษาและการพัฒนาครูเชิงสร้างสรรค์ 5) ควรส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูตามความต้องการจำเป็นและบริบทของโรงเรียน 6) ควรสนับสนุนการใช้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน 7) ควรเสริมสร้างความเป็นผู้นำเชิงวิชาการที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารต้องปรับบทบาทจากการเป็นผู้สั่งการมาเป็น "ผู้นิเทศ" และ "โค้ช" สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีริชโติ โกลธาตุ (2568) ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ยืนยันว่าภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ประกอบด้วย ด้านความมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการบริหารทรัพยากร และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการจัดทำ แผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เพื่อเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
2. ควรส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อขยายผลการพัฒนาสมรรถนะหลักและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาโดยรวม
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนา และแนวทางการยกระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ รุยาพร. (2564). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงไกร แสนสุข. (2565). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ธีรโชติ โลกธาตุ. (2568). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินการประกัน

- คุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 17(49), 82-91.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 14 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 112 ก. หน้า 1-25.
- พิชามญช์ ลาวชัย. (2563). สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณภา อภิรมยานนท์. (2567). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของบุคลากร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัย บูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน มาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (2568). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. เรียกใช้เมื่อ 14 ธันวาคม 2568 จาก <https://www.brm1.go.th/>
- อุทุมพร วานิชคาม. (2562). การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 25(1), 164-179.
- เอกราช โฆสิตพิมานเวช. (2560). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิผล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตร ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.